

V slovenskih goricah v lepi dolini stoji dekanatska cerkev Divice Marije v Jarenini. Zadi za cerkvo stoji stara kapela iz močnega zidovja. Ljudstvo vé še dandanašnji povedati, da je v ti kapeli sv. Metod sv. mašo bral, ko je v Rim potoval.

Znana nam je gorečnost gospoda kanonika in dekana jarininskega Fr. Čepe-ja za čast božjo in povikšanje svete katoliške cerkve; gotovo ne bodo te slavne zgodbe prezerli, marveč tisučletnico sv. Metoda slavno obhajali. Tudi uzvišeni slovenski in horvatski škofje bodo, kakor upamo, tisučletnico velikih Svetnikov božjih po dostojnosti poslovljali. Ni mi znana na Jugoslovanskem cerkev v čast sv. Kyrilu in Metodu, — kaj da bi se tje postavila? Ako pa to ni mogoče, barem kakošna veličanska statua. Slavni škof slovenski Anton Martin so bratovšino sv. Kyrila in Metoda v svoji škofiji vpeljali, ktera lepo cvetě — Bog daj, da bi se povsod vpeljala, in vsaka slovenska cerkva imela svetih mož vredne podobe ali slike.

Ponudim te zgodovinske čertice vérnemu duhu slovenskega národa v prevdar; naj tisti, kateri so zato poklicani, skerbijo za izpeljevanje pobožne ideje.

Ako mi Bog ljubo zdravje dodelí, hočem do one dôbe obširni životopis svetih slovenskih apostelnov dogotoviti, in v teh bukvah vse politiške in cerkvene razmere one dôbe razjasnovati.

Lepoznansko polje.

Predčutja.

(Poslovenjeno.)

Od nekdanj že so se učeni prepirali o tem, je li predčutjem pripisati kaka véra ali ne. Nekteri stavijo mnogo na nje, nekteri pa celó nič; so jim le v zasmeh. Naj sledi tu pregodbica o tem predmetu. Od čerke do čerke je resnična.

Plemenita in bogata poljska družina L** je bila malo grofinjo Nežiko A*, ktera ji je bila v narbližjem rodu, po smerti njenih staršev k sebi vzela. Bila je punčika lepo dete, kakor se jih malo vidi na svetu. Z domačimi otroci vred je bila Nežika skerbno odgojena. Podučevala je vse skupaj postarana in zlo učena odgojitelica v posebnem in tihem prostoru grajščine. — Na poti od sobe, kjer so otroci navadno prebivali do tje, kjer so se učili, so mogli iti vselej skoz veliko dvorano (Saal), ktere stene so bile okinčane z podobami najslavnejših malarjev. — Čudno, da je mala grofinja Nežika, ki je bila zdaj okoli 6 let stara,

vselej, kadar se je vratom dvorane bližala, silno žalosten glas in krič zagnala. Na vprašanje, kaj ji je, ni mogla dolgo časa pravega odgovora dati, dokler ni enkrat pokazala na lepo tablo, ki je ravno nad vratmi v dvorani visela in rekla: „té le se jez strašno bojim.“

Zastonj so se vsi trudili, sprijazniti otroka s tablo; al akoravno nje podobšina ni celó nič strašnega nad saboj imela, je punčiko vendar vselej začelo od straha zvijati, kadar je v dvorano stopila. Ker je bila tabla delo slavnega Tician-a in je stric toraj ni rad iz dvorane dal, teti pa se je mala Nežika smilila, je ta zaukazala, naj jo zanaprej rajši skoz vert v drugo stran gradú k učenju vodijo. Po tem potu je hodila poleti in pozimi k poduku vsaki dan dva- ali trikrat skoz celih dvanajst let.

Nežika je bila zrastle in svetela med tem časom krasna devica. Zaročila se je bila nekemu mlademu, bogatemu in zalemu plemenitniku.

Približali so se bili božični dnevi; na sv. večer snide se v gradu velika družba. Med drugimi je bil tudi Nežikni zaročnik prišel. Nektere zmed mlajših gospá svetujejo neko družbno igro, ktera naj bi se v veliki dvorani igrala. Per-vikrat v svojem življenju je bilo zdaj, da se Nežika — saj kakor se je vidilo — ni bala, v dvorano iti. Stari stric se natihoma čudi, da je Nežika vendar enkrat tako serčna postala, teta pa je mislila, da se je to zgodilo, ker se je približeval čas Nežikine poroke; zakaj tisti dan je imel biti nji na čast v dvorani veliki ples. — Na tihoma, kakor sem rekel, sta se stric in teta čudila, al Nežikini mir je bil le na videž; bojevala se je sama s saboj terdo, zakaj njeni strah ni bil še minul. Z največim zatajevanjem ga je skušala v sebi zadušiti in premagati. Trepetaje pride na potu k dvorani do vrat, med taiste stopivši pa zgubi serčnost, in ne upa si naprej stopiti. Krog nje stoječi, vidiš da se naprej iti obotavlja, jo siloma med smehom naprej peljejo in da bi nazaj ne mogla, urno vrata za njo zalusi-jo. Nežiko slabosti nahajajo in milo prosi zaročnika svojega, naj ji zopet vrata odpre, ker ona se znajde v veliki nevarnosti. V tem trenutku zadoni gromu enako bobnenje — potem je vse tiho!!! — kaj je bilo? Nad vratmi obešena tabla se je bila — nar bolj gotovo vsled močnega zaluska — na tla vderla, težki okvir njeni oplazi Nežiko po glavi — mervta se zgrudi v naročje svojega zaročnika!

In tako je odkrito bilo, da se ni zastonj skoz 12 let bala osodapolne table!

J. Levičnik.

Slovanski popotnik.

* Nova slovenska prestava sv. pisma. Mnogo se vprašuje, kako stoji s prestavo sv. pisma v slovensčini, ki se izdeluje v Ljubljani. Nekoliko damo tukaj na znanje, kolikor smo mogli pozvediti. Da je poslednji del sv. pisma, namreč cela nova zaveza, v dvéh zvezkih že natisnjena, in na prodaj postavljena po 3 gold. 3 kr., v škofijski pisarnici v Ljubljani, je bilo že vlni naznanjeno. Stara zaveza pa se dalje pridno izdeluje in tiska; natisnjen je prvi zvezek (razun predgovora), ki obsega petere Mojzesove bukve in Jozuetove; tiska se dalje drugi zvezek, in izdelanih je 13 pol do tretjih bukev Kraljev. Da so med izdelovalci boljši slovenski duhovni pisatelji, na pr. Jabornik, Ravnika, Pintar, Dr. Čibašek, Hicinger, Lesár, Marn itd. (če ne vémo vsih zdaj imenovati, naj nihče ne zameri, povedal bo vse na tanko obširni predgovor), da so pregledovalci gospodje Volec, Jeran in Zamejic, da se ravna po latinski Vulgati z ozirom na hebrejski izvir, in na Dr. Alliolijevo, po apostoljskem stolu poterjeno prestavo, v razlagah pa tudi po tej poterjeni izdaji, z ozirom na druge dobre razlagavce, vendar le ob kratkem — vsih teh

nym. Salisburg. piše, kakor najboljši cadices imajo „in nemore et palude Salae fluminis“, Sala pa teče na Panonskem. Deržavica Privinova je bila v Panonii. Vsi letopisci onega časa kakor pisatelj Annal. Fuldens. (849) jo v Panonijo stavijo. Na Korotanskem Privina nikdar ni imel posestev. Za ono dôbo so predstavljali Korotanskemu grofje Helmoín, Albgar in Pabo. (Glej „De convers. Bolgarior“ str. 11. Annal. s. Rudberti Salisburgi 861.) Cerkev, ktere se v zemlji Privinovi imenujejo, stojijo v Panonii v okrožji salavanskem, na pr.: Salapingin, Fiskere, Stradahi i. t. d. (Glej „Memorabilia de Abbata s. Adriani M. de Szalavár pri Kollaru Cestopis“ str. 260.) Korotansko Mösaburch je Karlmann postavil. Za Arnulfa se veli „civitas regia Mosapurc“, Regino (880) korotansko Mosapurc — Blatno — imenuje „castrum munitissimum, quod Mosaburch nuncupatur eo quod palude impentrabili locus vallatus difficillimum adeuntibus prebeat accessum.“ (glej „Monum. Boica“ XXVIII. 1, 84, 85. 100; Kleinmayer. Anhang 106.) Poleg Mosaburcha pa imenuje grad Korotatum današnji Kern, Karnburg blizo Celovca. Kar je Dunder načerkal terdivši, da je Mösapurg današnje Mosirje v savinski dolini, in da je tam bila kneževina Privinova. dalje da grad Sallach (Zalog) opominja na grofa Salaho, h kteremu je Privina pribegnul, je nekritično, in ni vredno, da se mu sopergovori, ker listine dokazujejo černo na belo, kje je Privinova Mosaburch stala, in kje je Salaho svoj sedež imel.

Pis.